

BÁCS-KISKUN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Iktató szám: BK/TH/02566-1/2017.

Tárgy: Szakmai segítségnyújtás anyakönyvi rendeletrre
(Kunpeszér)

Ügyintéző: dr. Boros Anita

Varga Attila
alpolgármester

Kunpeszér

Tisztelt Képviselő-testület!

A Miniszterelnökség Államtitkárságának 2016. december 28. napján kelt TER-1/2152-1/2016. számú utasítása 1. pontjában előírta annak vizsgálatát, hogy a helyi önkormányzatok rendeletalkotása az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény (a továbbiakban: Atv.) 96. §-ában kapott felhatalmazásnak megfelel-e. A célvizsgálat kiterjedt arra is, hogy az önkormányzatok módosított, illetve újonnan alkotott rendeleteinek saját honlapon történő közzététele, valamint az NJT rendszeren való feltöltése megtörtént-e. A törvényességi vizsgálatot az utasítás és a hivatalunk által összeállított szempontrendszer alapján végeztük el.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 133.§ (3) bekezdése alapján

s z a k m a i s e g í t s é g n y ú j t á s s a l

élek Kunpeszér Községi Önkormányzat Képviselő-testületének (a továbbiakban: Képviselő-testület) a házasságkötés engedélyezésének szabályairól és a szolgáltatási díjairól szóló 5/2011.(III.29.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Ör.) felülvizsgálatára.

Az Ör. egyes normatív szabályozási elemeiről

Az Ör. bevezetője felhatalmazó jogszabályként többek között az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 1982. évi 17. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Tvr.) 42/A.§ (4) bekezdését jelölte meg. A Tvr.-t az egyes törvényeknek az elektronikus anyakönyv kialakításával összefüggésben szükséges módosításáról szóló 2013. évi LXXI. törvény 117.§-a 2014. július 1-vel hatályon kívül helyezte. 2014. július 1-től az Atv. lépett hatályba, így az anyakönyvi eljárásra vonatkozó alapvető szabályokat az tartalmazza. Kiemelendő, hogy az anyakönyvi rendeletek megalkotására vonatkozó felhatalmazását 2014. július 1-ét követően nem a Tvr., hanem az Atv. 96.§-a rögzíti. Az Atv. 96.§-a a értelmében „felhatalmazást kap a települési önkormányzat, hogy

a) rendeletben határozza meg a hivatali helyiségen kívüli, valamint a hivatali munkaidőn kívül történő házasságkötés és bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése engedélyezésének szabályait,

b) rendeletben állapíthassa meg a hivatali helyiségen kívüli, valamint a hivatali munkaidőn kívül történő házasságkötés és bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése esetén a többlétszolgáltatás ellentételezéseként az önkormányzat részére, valamint az anyakönyvvezető részére fizetendő díj mértékét.”

A célvizsgálat megállapította, hogy a Képviselő-testület az Ör.-t módosította, de 2014. július 1-ét követően az Atv.-nek megfelelően nem vizsgálta felül.

Az Atv. 96.§-a tartalmazza a rendeletalkotásra vonatkozó felhatalmazást, amely azt jelenti, hogy a Képviselő-testület törvénybe kapott felhatalmazás alapján alkot jogot. A végrehajtási jellegű jogalkotás vonatkozásában különleges jelentőséggel bír a helyi rendelet bevezetőjének tartalma. E tárgyban irányadó a Kúria Önkormányzati Tanácsának kialakított gyakorlata.

A Kúria Önkormányzati Tanácsának 5023/2016/3. számú határozata a következő elvi megállapításokat tartalmazza. "A Kúria Önkormányzati Tanácsa több döntésben, így a Köf. 5031/2014/3. számú határozatában megállapította: A Kúria megítélése szerint a felhatalmazó rendelkezések önkormányzati rendelet bevezetőjében való pontos megjelölése az önkormányzati rendeletalkotás fontos garanciája, mert ahogyan a Kúria korábbi döntésében megállapította, ez alapján lehet eldönteni, hogy az önkormányzati rendelet igazodik-e a felhatalmazó jogszabály által elérendő célhoz, tárgyhoz és keretekhez. *A Köf. 5.021/2013/4. számú határozat szerint a végrehajtási jelleggel megalkotott önkormányzati rendelet esetében a felhatalmazó jogszabály megjelölése érvényességi kellék, mert az önkormányzat csak annak közbejöttével válik normaalkotóvá. Önálló cél hiányában igazodik a felhatalmazó jogszabály által elérendő célhoz, tárgyhoz és keretekhez.*"

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 8.§ (2) bekezdése értelmében „*nem lehet módosítani a jogszabály megjelölését, a rendelet bevezető részét, a hatályba lépett jogszabályi rendelkezés hatálybaléptető rendelkezését, valamint jogszabállyal - a fordítási hiba kivételével - a jogszabályban kihirdetett nemzetközi szerződés, a nemzetközi szerződéshez fűzött fenntartás, kifogás és nyilatkozat szövegét.*” Ugyanakkor a jogszabályszerkesztésről szóló 69/2009.(XII.14.)IRM rendelet 52.§ (2) bekezdés a) pontja szerint a felhatalmazó jogszabály megjelölése a jogszabály megalkotásához szükséges érvényességi kellék.

A fentiek alapján megállapítható, hogy az Ör. bevezetője a már nem hatályos Tvr.-re való hivatkozást tartalmazza, mint jogalkotásra való felhatalmazást. A Jat. 8.§ (2) bekezdése nem ad arra lehetőséget, hogy a Képviselő-testület a helyi rendelet bevezetőjét módosítsa, így *jogszerűen akkor jár el a Képviselő-testület, ha az Ör.-t felülvizsgálja és ennek keretében az Atv. 96.§-ában foglalt felhatalmazás alapján új helyi rendeletet alkot.*

Az Ör. felülvizsgálata nem csupán a felhatalmazást adó jogszabály megjelölése miatt indokolt, hanem a jelenleg hatályos Ör. normatív szabályozásainak Atv.-nek való összeegyeztethetősége miatt is. A helyi rendelet átfogó felülvizsgálata során különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a helyi rendeleti szabályozás az Atv. 96.§-ában foglalt felhatalmazás keretei között kerüljön megalkotásra, illetve az új helyi szabályozás a felhatalmazás keretein nem terjeszkedhet túl.

Az Ör. az egyéb *családi eseményekre (névadó, házassági évforduló) is állapít meg szabályokat.* Az Atv. 96.§-a azonban csak a házasságkötés és a bejegyzett élettársi kapcsolat tekintetében ad felhatalmazást a képviselő-testületnek rendeletalkotásra. Amennyiben a Képviselő-testület a jövőben is fenn kívánja tartani a családi eseményekre vonatkozó helyi szabályozást, úgy a helyi rendelet bevezető részében az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdését, mint eredeti jogalkotói hatáskört megállapító jogszabályhelyet is meg kell jelölni a helyi rendelet családi eseményt szabályozó rendelkezései tekintetében.

Az Ör. 2.§ (1) bekezdése a anyakönyvi esemény megtartására kijelölt hivatali helyiségeket is megjelöli, a „Polgármesteri Hivatal helyiségeit” határozza meg, azonban nem állapítható meg egyértelműen, hogy annak mely helyisége minősül hivatali helyiségnek. A Jat. 2.§ (1) bekezdésében foglalt **egyértelműség követelményének** az felel meg, ha az anyakönyvi esemény megtartására kijelölt hivatali helyiségek megjelölése egyértelműen, minden kétséget kizáróan történik.

Az Ör. formanyomtatványai vonatkozásában felhívom a figyelmet arra, hogy az Atv. jelenleg hatályos rendelkezései alapján azokat is célszerű áttekintetni, különös tekintettel **az Atv. 18.§ (3) bekezdésében szabályozott**, a felek egyes nyilatkozási elemeire figyelemmel.

Az Ör. közzétételéről

A Nemzeti Jogszabálytárról szóló 338/2011.(XII.29.) Korm. rendelet 4. §-a a Nemzeti Jogszabálytár felületén a 2013. július 1. után alkotott vagy módosított helyi rendeletek közzétételét írja elő. A Képviselő-testület az Ör.-t a 9/2016.(XII.28.) önkormányzati rendelettel módosította, azonban az egységes szerkezetbe foglalt helyi szabályozás a Nemzeti Jogszabálytár felületén nem érhető el, csak az Ör.-t módosító önkormányzati rendelet.

Mindezek alapján megállapítható, hogy az Ör. közzététele nem a hivatkozott Kormányrendelet előírásainak megfelelően került publikálásra.

A Képviselő-testület akkor jár el jogszerűen, ha a felülvizsgálat során megalkotott helyi rendeletet a Korm.rendelet előírásainak megfelelően, teljes terjedelemben publikálja.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a szakmai segítségnyújtásban foglaltak figyelembe vételével, az eredményes időközi választást követően, szíveskedjen az Ör. jelzett rendelkezéseinek felülvizsgálatát elvégezni a jogszerű szabályozás kialakítása érdekében.

A szakmai segítségnyújtás során figyelemmel voltam arra, hogy Kunpeszér Község Polgármester 2017. április 9-i hatállyal lemondott.

Kecskemét, 2017. április 10.

Tisztelettel:

Kovács Ernő
kormány megbízott
névében és megbízásából

Penczné dr. Zoltán Zsuzsanna
dr. Penczné dr. Zoltán Zsuzsanna
osztályvezető